

Paneeli

**Kaikenlaista tukea tarvitsevat
lapset varhaiskasvatuksessa
ja koulussa**

1

Kuka olet?

Miksi olet siinä?

**SUVI SANKINEN, YDINRYHMÄN PUHEENJOHTAJA
| KONSULTOIVA ERITYISOPETTAJA**

**MARKETTA RAIVIO, YDINRYHMÄN JÄSEN
KOULUAKÄYMÄTTÖMIEN TEEMARYHMÄ,
| JOHTAVA SOSIAALITYÖNTEKIJÄ**

**TEA ALARMO, PSYKOLOGI | PERHETERAPEUTTI
(ERITYISTASO), VALTERI**

OPISKELUHUOLTO JA MONIALAINEN YHTEISTYÖ VIP-VERKOSTOPÄIVISSÄ

1.

- Turun Normaalikoulussa 3.5.2018, mukana mm. Niina Junttila, Jukka Mäkelä, Pirjo Koivula
- Alueellisia kehittämiskohteita ja ratkaisuehdotuksia, Yksinäisyys

2.

- Porin Yyterissä 13.9.2018, mukana Tarinateatteri, Sari Välimaa
- **Yhteisöllinen oppilashuolto**, ennaltaehkäisevä työ, Oppilascase-työskentelyä

3.

- Vaasa 27.11.2018, mukana Åsa Snickars, Niina Ekqist, Ilona Tirkkonen, Heikki Kurkiala, Ann-Britt Forsblom
- **Oppilashuollon ohjausryhmän työskentely**, alueelliset palvelupolut, toimivat interventiot

4.

- Maakuntapäivät Turussa (yhdessä LAPE- ja Pesäpuu) , Porissa ja Vaasassa helmikuussa 2019, mukana alueen toimijoita
- LAPE-tuloksia ja yhteensovittamista; Palvelukartoitusten tuloksia, alueellisia hyviä malleja (yhteisop., koulupoissaolot)

5.

- Tampere 17.4. Mukana Aino Talonpoika, Marke Hietanen-Peltonen, Thomas Sundell, Åsa Snickars
- Käytöshäiriöiden käypä hoito – suositus, **Tiedonsiirto ja salassapito opiskeluhuollossa**, ohjausr.

6.

- Maakuntapäivät syys- ja lokakuu. Mukana LAPE-agentit ja PARAS-koulu koordinaattorit, Kristiina Forsman, Max Karukivi, Minna Wahlman ym.
- Aiheena konsultaatio, hyvät mallit ja käytänteet, lasten- ja nuorten psykiatrian tilannekatsaus

Opiskeluhuollon kokonaisuus

Oppilaan hyvän oppimisen, fyysisen ja psyykkisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä, ylläpitämistä ja niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä.

Yhteisöllinen oppilashuolto

Ensisijaista
Ehkäisevää
Kuuluu kaikille

Oppilaat
Osallisuus
Hyvinvointi
Oppiminen

Oppimisympäristö
Terveellisyys
Turvallisuus
Esteettömyys

Oppilashuollon palvelut
Kouluterveydenhuolto
Psykologi- ja kuraattoripalvelut

Yksilökohtainen oppilashuolto

Ehkäisevää
Tukea antavaa

Erityisoppilaitoksen järjestämät sosiaali- ja terveyspalvelut

Monialainen asiantuntijaryhmä

SIILOT SÄPÄLEIKSI!

SEURAILUSTA, VASTUUNPALLOTTELUSTA, VÄLINPITÄMÄTTÖMYYDEN JA POISLÄHETTÄMISEN KULTTUURISTA ERI AMMATTILAISTEN, HALLINNONALOJEN JA –TASOJEN YHTEISEEN TYÖHÖN, YHTEISESTÄ RAHAKIRSTUSTA, LUOTTAMUKSEN ILMAPIIRISSÄ.

Neuvola → Varhaiskasvatus → Perusopetus → Toinen aste → Korkeakoulutus → Työelämä, aikuisuus

OPITAAN HUOMAAMAAN JA HUOLEHTIMAAN, PUHUMAAN ÄÄNEEN JA TUKEMAAN.

VARHAISKASVATUS JA KOULU KIINNITTÄÄ LAPSEN YHTEISKUNTAAN!

**SIVISTYS EI VOI ISTUA JÄÄHYLLÄ
SOTEKESKUSTELUSSA!**

**Lapsen elämäntilanne keskiöön,
perheille tukea**

**TUTKIMUSPERUSTAISUUS
PALVELUIDEN VAIKUTTAVUUS**

**Mikä on
kolahtanut?**

**Minkä käytännön
tai mallin uskot
toimivan?**

Suunnittelu,
Arviointi ja
toteutus

Ryhmäytymisen
käytännöt,
yksilöllisyyden
arvostaminen

Arvojen
mukainen
toiminta-
kulttuuri

Tunne- ja
vuorovaikutus
taitojen
harjoittelu

Yhteisöllinen oppilashuolto

Ensisijaista
Ehkäisevää
Kuuluu kaikille

Uusien
ammattilaisten
jalkautuminen
kouluun

Kiireetön
kohtaaminen

Lämmin ja
turvallinen
tunneilmasto

Kiusaamiseen
puuttuminen,
Yksinäisen
auttaminen

UUSIA AMMATTILAISIA KOULUN ARJESSA

3. Sektorin toimijat

Projektikuraattorit ja
nuorisotyöntekijät

Psykiatriset
sairaanhoitajat

Perhetyöntekijät
päiväkodissa ja koulussa

Koulusosionomi

Liikunnanohjaaja

Koulufysioterapeutti

3

**Mitä olet oppinut työsi
näkökulmasta
ennaltaehkäisevästä työstä?**

**Minkä viestin lähetät
pöytäryhmäläisten kuntiin?**

Vanhemman
päihdeongelma

Terveyttä ja
hyvinvointia
vaarantavat
terveystottumukset
perheessä

Psyykkisen
oireilun
tunnistaminen
ja interventiot

Parisuhde-
väkivalta

Arjen ja
ajankäytön
hallinnan
ongelmat

Neuro-
psykiatriset
oireet

Oppimis-
vaikeudet

Vanhemman
mielenterveys-
ongelma

Vakavat
somaattiset
sairaudet

Haitalliset
kasvatus-
käytännöt

Käytöshäiriöt

[Pysähdytkö sinä, kun lapsi pyytää apua?](#)

4

**Miten lasten hyvinvointia
haastavia asioita voidaan
suunnitelmallisesti taklata
aikuiusten yhteistyöllä?
(1 asia /pöytäryhmä)**

**Pöytäryhmät vastaavat,
panelistit kommentoivat.**

Monialainen
asiantuntija-
ryhmä

Tiedonsiirto
ja salassapito

Uudet
ammattilaiset

Konsultointi

Yksilökohtainen oppilashuolto

Ehkäisevää
Tukea antavaa

IPC-
lyhyt-
terapiamalli

Riittävät
opiskelu-
huollon
palvelut

NEPSY-
valmennus

5

**Miten selkeyttäisit
kunnissa monialaisen
yhteistyön prosesseja ja
monitoimijaisuutta ?**

Vaativaa erityistä tukea
tarvitsevat lapset ja nuoret,
joilla on
vakavia psyykkisiä pulmia

moni- tai vaikeavammaisuutta,
kehitysvammaisuutta tai
autismikirjoa.

Osalla lapsista on
pidennetty oppivelvollisuus
tai perusopetuslain 18 §:n
mukaiset erityiset
opetusjärjestelyt

Näiden lasten ja
nuorten tukeminen
vaatii heidän kanssaan
työskenteleviltä
aikuisilta

monialaista yhdessä
tekemistä,

uusia toimintamalleja
ja osaamisen
jakamista.

Palvelut ja -
palvelupolut

Osaamisen
kehittäminen

OT
Osaamis-ja
tukikeskukset

Yhteistyö
erikoissaira-
hoidon ja
kuntoutuksen
ym sidosyhmien
kanssa

Vaativaa erityistä tukea tarvitsevat
oppilaat

**OPPILASHUOLTO JA MONIALAINEN
YHTEISTYÖ**

Kollegan ja
esimiehen
tuki

Yhteistyö
koulun ja
lastensuojelun
välillä

Vaativan
erityisen tuen
(Vaatu)-toimijat

Kodin kanssa
tehtävä yhteistyö,
perheiden
tukeminen

Keskustelkaa yhteistyöstä

- a) erikoissairaanhoidon,**
- b) kuntoutuksen ja**
- c) sosiaalipalvelujen kanssa.**

Kertokaa muille yksi yhteistyötä edistävä käytänne.

Pöytäryhmät keskustelevat ja esittävät käytänteen. Panelistit kuuntelevat yleiskeskustelua.

Mika Saatsi, Pimeän koulutien voimalauseita:

Työssäkäyvä ihminen viettää työpaikallaan ison siivun vuorokaudesta.
Sama pätee koululaisiin.

Vaikka oletkin huippuosaaja, kannattaa välillä kuunnella toista ja kolmattakin näkökulmaa.
Viisaus ei asu yhdessä päässä.

Jos olet päättänyt laskea virheitä, laske omiasi. Virheetöntä ammattilaista ei ole.

Älä piilottele mokiasi. Myönnä virheesi. Pyydä anteeksi, kun pitää. Mieluummin aiemmin.
Liian myöhääänkin on parempi, kun ei milloinkaan.

Ammattilainen ei sekoita oman elämän kiemuroita työtehtäviin.
Murjota himassa, hymyile töissä.

Tervehtiminen erottaa ihmisen neandertalilaisesta. Näytä esimerkkiä, opeta ja opasta.

Pahoja lapsia ei ole. Mutta paljon on sellaisia kohtaloita, mistä sinulla ei ole vielä mitään käsitystä.

Huonoa käytöstä ei pidä selitellä mielenterveysongelmilla. Osaamattomuus ei ole este oppimiselle. Käyttäytymään opitaan toisten kanssa olemalla

Kysy, kuuntele ja anna tilaa. Vihaisellekin. Sinulle suunnatulla kiukulla on suurempi merkitys takana. Olet kiukun arvoinen.

Kaikilla on oikeus oppimiseen. Tärkeämpää normia ei ammattilaiselle ole.

Lapsi ei opi, jos opetuksesta ei ymmärrä mitään. Kuinka moni teistä olisi lukenut tänne asti, jos olisin kirjoittanut marraskuun blogin kiinaksi.

Kaikki muu taasen kiinnostaa enemmän, jos opetuksesta ei löydy mitään uutta ja kiinnostavaa.

Laiteriippuvuus on totta. Aikuisillakin.

Etsi tietä kiireen taakse. Sieltä löydät työtoverisi. Kiireessäkin on tärkeä välillä hengähtää.

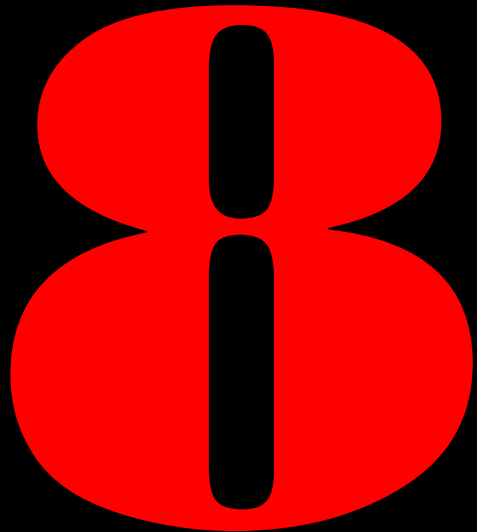
Oppilaat eivät voi valita koulun aikuisia. Sinä voit valita työn, josta tykkäät.

7

**Minkä
voimalauseen
valitsit?**

Miksi?

**Pöydällänne on TYKS- alueen
tavoitetaulukko.**

**Kirjatkaa taulukkoon,
millaisia
toimenpiteitä/organisointumista
on tapahtunut tavoitteen
suunnassa.**

Pöytäryhmät kirjaavat.